IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussell 2.3.2005
COM (2005) 72 finali.

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-KUNSILL

Politika Ewropea tal-Viċinat
Rakkomandazzjonijiet għall-Armenja, l-Ażerbajġan, l-Eġittu u l-Libanu

{SEC(2005) 285}{SEC(2005) 286}{SEC(2005) 287}{SEC(2005) 288}{SEC(2005) 289}

1. DAĦLA U TAQSIRA

Id-Dokument ta' Strateġija tal-Kummissjoni Ewropea dwar Politika Ewropea tal-Viċinat (PEV[1] ta' Mejju 2004, kif approvat mill-Kunsill f'Ġunju 2004[2], stipula l-linji ta' gwida għall-PNV għas-snin li ġejjin, iddefinixxa l-għanijiet u l-prinċipji, il-firxa ġeografika u l-metodi li għandhom jintużaw għall-implimentazzjoni tal-PEV. Dan ġie akkumpanjat minn Rapporti dwar il-Pajjiżi dwar l-Iżrael, il-Ġordan, il-Moldova, il-Marokk, l-Awtorità Palestinjana, it-Tuneżija u l-Ukrajna u ġie segwit, f'Diċembru 2004, mill-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni[3] dwar proposti għal Pjani ta' Azzjoni ma' dawn il-pajjiżi. Dawn il-Pjani ta' Azzjoni ġew adottati mill-Kunsill u qegħdin fil-proċess li jiġu approvati mill-pajjiżi msieħba.

F' Ġunju ta' l-2004, il-Kunsill iddeċieda, fuq il-bażi tad-Dokument ta' Strateġija mill-Kummissjoni, li jinkludi lill-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorġja fil-PEV, u b'hekk fetaħ orizzont ġdid ta' partenarjat msaħħa b'mod sinifikanti. Dan huwa pass 'il quddiem importanti fl-impenji li qed tieħu l-UE mar-reġjun tan-Nofisnhar tal-Kawkażu. Is-servizzi tal-Kummissjoni ħejjew rapporti dwar dawn il-pajjiżi, liema rapporti jipprovdu daqqa ta' għajn komprensiva.

Bid-dħul fis-seħħ tal-Ftehim ta' l-Assoċjazzjoni ma' l-Eġittu u dalwaqt mal-Libanu [4], is-servizzi tal-Kummissjoni ħejjew rapporti dwar dawn iż-żewġ pajjiżi. Dawn ir-rapporti jagħtu daqqa ta' għajn komprensiva dwar il-qagħda politika u ekonomika f'dawn il-pajjiżi.

Din il-Komunikazzjoni tippreżenta l-elementi ewlenin tal-ħames Rapporti dwar il-Pajjiżi li saru mis-servizzi tal-Kummissjoni, b'kontribut mir-Rappreżentant Għoli dwar kwistjonijiet marbuta mal-kooperazzjoni politika u s–CFSP, u tipprovdi rakkomandazzjonijiet dwar il-Pjani ta' Azzjoni.

2. VALUTAZZJONI TAL-PAJJIŻI

In-Nofsinhar tal-Kawkażu[5]

L-Armenja

Tul l-ewwel snin wara l-indipendenza ta' l-Armenja, ir-relazzjonijiet UE-Armenja kienu jiffukaw fuq il-qagħda umanitarja diffiċli li nħolqot wara l-qasma ta' l-Unjoni Sovjetika u l-kunflitt ma' l-Ażerbajġan fuq in-Nagorno-Karabakh. Ittieħdu xi passi sabiex jitqiegħdu s-sisien għat-tranżizzjoni lejn id-demokrazija u l-ekonomija tas-suq. Id-dħul fis-seħħ tal-Ftehim ta' Partenarjat u Kooperazzjoni (PCA) fl-1999 kien stadju importnati fir-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Armenja.

L-Armenja kisbet riżultati makro-ekonomiċi tajbin f'dawn l-aħħar snin, b'rati impressjonanti ta' tkabbir ekonomiku. Hemm indikazzjonaijiet li dan qed jibda jkollu xi xorta ta' impatt fuq il-livelli għolja ta' faqar fl-Armenja. Id-dħul tagħha fil-WTO fl-2003 juri li għamlet progess

---

1 KOM(2004) 373, tat-12.5.2004

2 Konklużjonijiet tal-Kunsill, GAERC, ta' l-14.7.2004; Konklużjonijiet tal-Presidenza, il-Kunsill Ewropew 17-18 ta' Ġunju 2004

3 COM(2004) 795, tad-9.12.2004.

4 Il-Ftehim Interim mal-Libanu daħal fis-seħħ f'Marzu 2003.

5 Dokumenti tax-xogħol ta' l-impjegati tal-Kummissjoni

lejn riformi ewlenin li huma orjentati lejn is-suq. Kien kemm ukoll progress fl-approssimazzjoni tal-leġiżlazzjoni Armena ma' dik ta' l-UE. Passi importanti huma l-adozzjoni ta' strateġija kontra l-korrussjoni u l-ħolqien ta'kunsill kontra l-korruzzjoni.

Madankollu, għad baqa' sfidi kbar għall-Armenja, l-aktar fil-qasam tad-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem u fl-implimentazzjoni ta' l-obbligi tagħha bħala membru tal-Kunsill ta' l-Ewropa u ta' l-OSCE. Jeħtieġ titjib konsidervoli fis-sistema elettorali, l-aktar biex jiġu implimentati r-rakkomandazzjonijiet ta' l-ODIHR wara l-elezzjonijiet presidenzjali u parlamentari ta' l-2003. Ir-riforma fl-istat tad-dritt u fl-infurzar tal-liġi huma meħtieġa sabiex jissaħħaħ ir-rsipett għad-drittijiet tal-bniedem. Tenħtieġ bidla apprezzabbli sabiex tiġi żviluppta soċjetà civili li tkun tinkludi garanziji dwar il-ħelsien tal-mezzi tax-xandir. Fil-qasam ekonomiku, huwa essenzjali r-rispett għall-istat tad-dritt sabiex jitjieb l-ambjent għan-negozju u l-investiment. Se jkun importnati li jitjiebu s-sistemi fiskali u tad-dwana sabiex ikun hemm impatt reali fuq il-korruzzjoni. L-implimentazzjoni tal-Programm Strateġiku għat-Tnaqqis tal-Faqar se jkun ċentrali għall-isforzi biex jiġi żviluppat tkabbir ekenomiku sostenibbli u jitnaqssu l-faqar u d-differenzi fl-introjtu. Se jkun ukoll meħtieġ aktar ristrutturar tas-settur enerġetiku, fosthom azzjonijiet sabiex jingħalaq l-impjnat nukleari ta' Medzamor. Il-kunflitt ma' l-Ażerbajġan fuq in-Nagorno-Karabakh jeffettwa kull aspett tal-ħajja politika u ekonomika ta' l-Armenja. L-Armenja tkun tista' tiżviluppa kompletament il-potenzjal tagħha biss jekk tinstab soluzzjoni li tkun paċifika, ġusta u dewwiema.

Il-gvern Armen stqarr id-determinazzjoni tiegħu biex jindirizza dawn l-isfidi, jiżviluppa relazzjonijiet ma' l-UE u jintegra aktar fl-istrutturi Ewropej. Il-Kummissjon għalhekk hija tal-fehma li, bl-impenji tal-gvern Armen bħala sies, Pjan ta' Azzjoni PEV jista' jintuża sabiex jissaħħu r-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Armenja u titħeġġeġ l-implimentazzjoni tar-riformi meħtieġa.

L-għanijiet ewlenin għal Pjan ta' Azzjoni għandhom jinkludu: it-tisħiħ ta' l-istat tad-dritt, ta' l-istrutturi demokratiċi u l-pluraliżmu (eż. ir-riforma tal-leġiżlazzjoni elettorali li timxi id f'id mar-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill ta' l-Ewropa/OSCE u ż-żamma ta' elezzjonijiet demokratiċi; riforma kostituzzjonali li tqis ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill ta' l-Ewropa; ir-riforma ta' l-awtogovernanza lokali); it-tisħiħ tar-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali; l-aktar f'dak li għandui x'jaqsam mal-libertà ta' l-espressjoni u l-libertà titjib fl-ambjent tan-negozju kif ukoll modernizzazzjoni tas-settur pubbliku taqbid effettiv kontra korruzzjoni u frodi; riforma tat-taxxa u ta' l-amministrazzjonijiet u leġislazzjoni doganali li taqbel ma' l-istandards internazzjonali u ta' l-UE; progress fit-tnaqqis tal-faqar; żvilupp sostenibbli u ħarsien ambjentali; li jiżżarma l-Impjant ta' Enerġija Nukleari ta' Medzamor; progress lejn riżoluzzjoni tal-kunflitt u kooperazzjoni reġjonali rrafforzata. Politika mikroekonomika prudenti teħtieġ li tinżamm sabiex tappoġġa implimentazzjoni effettiva tal-Pjan ta' Azzjoni.

Jekk jittieħed bħala punt tat-tluq il-kuntest politiku, ekonomiku u istituzzjonali attwali, kif deskritt fir-Rapport dwar il-Pajjiż, Pjan ta' Azzjoni għall-Armenja għandu jipprovdi għal djalogu politiku msaħħaħ; implimentazzjoni ulterjuri tal-PCA; appoġġ għar-riformi fl-ekonomija tas-suq li jwasslu għal integrazzjoni eknomika gradwali fis-Suq Intern ta' l-UE; sostenn ulterjuri għar-rijabilitazzjoni taż-żoni ta' kunflitt fil-kuntest tas-soluzzjoni tal-kunflitti; aktar sostenn finanzjarju li jkun jinkludi estensjoni tal-mandat tal-BEI lil Armenia mill-2007; sostenn irrafforzat għall-kooperazzjoni reġjonali; sostenn irrafforzat fil-qasam tal-ġustizzja u ta' l-intern, li possibilment ikun jinkludi l-ħolqien ta' djalogu dwar il-ftehim ta' kooperazzjoni/riammisjoni tal-visa; intensifikr tal-kooperazzjoni fl-oqsma ta' l-enerġija, il-komunikazzjoni elettronika u t-trapsort, l-ambjent u s-saħħa pubblika kif ukoll kooperazzjoni

mtejba fil-qasam tax-xjenza u t-teknoloġija; l-intensifikazjoni tal-kuntatti interpersonali (*people to people*), l-aktar fil-qasam ta' l-edukazzjoni, it-taħriġ u ż-żgħażagħ, kif ukoll fil-kuntest tal-kunflitt tan-Nagorno-Karabakh; u li titqies, jekk iseħħ progress fl-implimentazzjoni ta' Pjan ta' Azzjoni, lill-possibilità ta' ftehim mtejjeb ġdid li jieħu post il-PCA meta dan jiskadi.

L-Ażerbajġan

Fil-ftit snin wara l-indipendenza ta' l-Ażerbajġan, ir-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Ażerbajġan iffukaw fuq is-sitwazzjoni umanitarja diffiċli li rriżultat mill-qasma ta' l-Unjoni Sovjetika, il-kunflitt tan-Nagorno-Karabakh ma' l-Armenja, u l-qagħda domestika instabbli. Ittieħdu wkoll xi passi sabiex jitqiegħda s-sisien għal transizzjoni lej id-demokrazija u ekonomija tas-suq. Id-dħul fis-seħħ tal-Ftehim ta' Partenarjat u Kooperazzjoni (PCA) fl-1999 immarka stadu importanti fir-relazzjonijiet UE-Ażerbajġan, billi pprovda b'mod partikolari għal djalogu politiku regolari. Ir-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Ażerbajġan kienu qegħdin jiżviluppaw b'mod kostanti matul dawn l-aħħar snin. Id-djalogu tal-lum huwa ħafna aktar iffukat u l-kooperazzjoni ssaħħet b'mod notevoli fil-qasam ta' l-enerġija u t-trasport.

L-isfida dominati li għadu qed iħabbat wiċċu magħha l-Ażerbajġan hija l-ħtieġa li jissaħħaħ l-istat tad-dritt, kontrolli u ekwilibriji demokratiċi (inkluż elezzjonijiet ħielsa u ġusti), il-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-frosi u l-ħarsien tad-drittijiet tal-bniedem, skond l-obbligi tal-pajjiż bħala membru tal-Kunsill ta' l-Ewropa u ta' l-OSCE. Fil-qasam ekonomiku, aktar titjib fil-klima ta' l-investiment u d-diversifikazzjoni ta' l-attività ekonomika se jkunu fatturi ewlenin għat-tkabbir sostnut. L-implimentazzjoni effettiva tal-Programm Statali għat-Tnaqqis tal-Faqar u l-Iżvilupp Ekonomiku jrid jipprovdi ambitu sabiex jikkonfronta wħud mill-isfidi ekonomiċi strutturali li jiffaċjaw l-Ażerbajġan. Minbarra dawn l-isfidi politċi u ekonomiċi, is-soluzzjoni għall-kunflitt Nagorno-Karabakh għandha tneħħi xkiel seju għall-iżvilupp ta' l-Ażerbajġan u r-reġjun.

Il-gvern ta' l-Ażerbajġan iddikjara r-rieda qawwija tiegħu li jindirizza dawn l-isfidi, li jiżviluppa r-relazzjonijiet tiegħu ma'l-UE u li jintegra b'mod ulterjuri fl-istrutturi Ewropej. Għalhekk il-Kummissjoni hija tal-ħsieb li, filwaqt li jibni fuq l-obbligi tal-Gvern ta' l-Ażerbajġan, Pjan ta' Azzjoni ENP jista' jintuża b'mod ulterjuri sabiex isaħħaħ aktar ir-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Ażerbajġan u sabiex jippromwovi l-implimentazzjoni tar-riformi meħtieġa.

Għanijiet ewlenin għal Pjan ta' Azzjoni jinkludu: tisħiħ ta' l-istat tad-dritt, l-istrutturi demokratiċi u l-pluraliżmu (taqsim imtejjeb ta' setgħat, riforma ta' l-awtogovernanza lokali) u tisħiħ tal-leġislazzjoni u prċessi elettorali b'tali mod li jgħollu l-istandards ta' elezzjoni demokratika; implimentazzjoni ta' riforma effettiva fil-qasam ta' l-istat ta' dritt (ġudikatura, aġenziji ta' l-infurzar tal-liġi); ħarsien irrafforzat tad-drittijiet tal-bniedem u tal-libertà u l-indipendanza tal-mezzi tax-xandir; sforzi ulterjuri diretti lejn żvilupp ibbilanċjat tas-sistema ekonomika totali; titjib fil-klima tan-negozju kif ukoll modernizzazzjoni tas-settur pubbliku; riforma tat-taxxa u ta' l-amministrazzjonijiet u leġislazzjoni doganali li taqbel ma' l-istandards internazzjonali u ta' l-UE; taqbid effettiv kontra korruzzjoni u frodi; trasparenza ulterjuri fil-ġestjoni tad-dħul miż-żejt u fil-proċess ta' privatizzazzjoni; progress fit-tnaqqis tal-faqar; żvilupp sostenibbli u ħarsien ambjentali; adeżjoni mad-WTO; progress fir-riżoluzzjoni tal-kunflitt u kooperazzjoni reġjonali rrafforzata. Politika mikroekonomika prudenti teħtieġ li tinżamm sabiex tappoġġa implimentazzjoni effettiva tal-Pjan ta' Azzjoni.

Jekk wieħed jieħu l-kuntest kurrenti politiku, ekonomiku u istituzzjonali, kif deskritt fir-Rapport tal-Pajjiż, bħala punt ta' tluq, Pjan ta' Azzjoni għall-Ażerbajġan għandu jipprovdi għal djalogu politiku msaħħaħ; implimentazzjoni ulterjuri tal-PCA sostenn għal riformi ekonomiċi tas-suq li jwassal għal integrazzjoni ekonomika gradwali fis-Suq Inten ta' l-UE; sostenn ulterjuri għar-rijabilitazzjoni taż-żoni ta' kunflitt fil-kuntest ta' soluzzjoni tal-kunflitti; sostenn finanzjarju ulterjuri inkluża estenzjoni tal-mandat EIB lill-Ażerbajġan sa mill-2007; sostenn finanzjarju rrafforzat għal kooperazzjoni reġjonali; kooperazzjoni rrafforzata fil-qasam tal-ġustizzja u l-affarijiet interni li possibilment tinkludi ħolqien ta' djalogu dwar il-kooperazzjoni dwar il-ftehim tal-visa/dħul mill-ġdid; l-intesifikar ta' kooperazzjoni fl-oqsma ta' enerġija, il-komunikazzjoni elettronika u t-trasport, l-ambjent u s-setturi tas-saħħa pubblika u tal-kuntatti interpersonali b'mod partikolari fil-qasam ta' edukazzjoni, taħriġ u żgħażagħ; u konsiderazzjoni għandha tingħata, jekk qiegħed isir progress bl-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni, lill-possibilità ta' ftehim ġdid imsaħħaħ li jissostitwixxi l-PCA meta dan jiskadi.

Il-Kummissjoni għandha l-ħsieb li tiftaħ Delegazzjoni fl-Ażerbajġan matul l-2005.

Il-Ġeorġja

Wara l-indipendenza tal-Ġeorġja fl-1991, ir-relazzjonijiet UE-Ġeorġja ffukaw fuq li jittrattaw il-qagħda umanitarja diffiċli fil-Ġeorġja li rriżultat mill-qasma ta' l-Unjoni Sovjetika u l-kunflitti interni tal-Ġeorġja. Ittieħdu wkoll xi passi sabiex ifasslu l-pedamenti għat-tranżizzjoni lejn demokrazija u ekonomija tas-suq. Id-dħul fis-seħħ tal-Ftehim ta' Partenarjat u kooperazzjoni (PCA) fl-1999 immarka stadju importanti fir-relazzjonijiet UE-Ġeorġja, u pprovda b'mod partikolari għal djalogu politiku regolari. Progress insuffiċjenti lejn demokrazija u ekonomija tas-suq kien innutat mill-Kummissjoni fl-analiżi tad-Dokument dwar l-Istrateġija tal-Pajjiż: "Il-qagħda politika tal-Ġeorġja hija maħkuma b'faqar mifrux, problemi serji ta' governanza u dritt tal-liġi li huwa dgħajjef, inklużi livelli għolja ta' korruzzjoni, relazzjonijiet imqansħa mar-Russja,u kunflitti interni, li jinvolvu b'mod partikolari r-Repubbliki li nfirdu ta' l-Abkhażja u South Ossetia, kif ukoll livell għoli ta' dejn."

Ir-"Rivoluzjoni tal-Ward" f'Novembru 2003 għalhekk intlaqgħet bi pjaċir mill-UE u l-komunità usa' internazzjonali. Iż-żamma ta' elezjonijiet presidenzjali u parlamentari relattivament liberi u ġusti li seħħet wara u t-tnedija ta' programm estensiv ta' riforma huma passi pożittivi. Il-kisbiet jinkludu: 1) li jiġu indirizzati ċerti forom ta' korruzzjoni 2) progress fil-ġbir tat-taxxa; 3) salarji u pensjonijiet imħallsa fil-ħin, 4) trażżin tal-kutrabandu; 5) prestazzjoni makro-ekonomika tajba; 6) integrazzjoni mill-ġdid ta' Adjara fis-sistema ekonomika, soċjali u amministrattiva tal-Ġeorġja; 7) titnibbet mill-ġdid il-fiduċja fil-Ġeorġja tad-donaturi (eżitu pożittiv tal-konferenza tad-donaturi li nżammet fi Brussell f'Ġunju 2004).

L-isfida predominanti li għadha tiffaċċja l-Ġeorġja hija l-ħtieġa li ssaħħaħ id-dritt tal-liġ inkluż riforma tas-servizz pubbliku u riforma tal-ġudikatura. Tisħiħ tas-sistema ta' kontrolli u ekwilibriji demokratiċi fi ħdan il-Ġeorġja, bi qbil ma' l-obbligi ta' sħubija tal-Kunsill ta' l-Ewropa u OSCE, huwa wkoll essenzjali għar-rispett tald-dritt tal-liġi. Żviluppi f'dawn l-oqsma għandhom jgħinu sabiex jissiġillaw it-taqbida tal-Georġja kontra l-korruzzjoni f'ambitu li għandu s-sisien tigħu fil-liġi. Fil-qasam ekonomiku, titjib ulterjuri tal-klima ta' investiment se tkun fattur ta' qofol għal tkabbir ekonomiku sostenibbli. Implimentazzjoni effettiva ta' l-Iżvilupp Ekonomiku u l-Programm ta' Tnaqqis tal-Faqar se jkun mezz ewlieni ta' kif jiġu kkonfrontati l-isfidi ekonomiċi strutturali li l-Ġeorġja qiegħda tiffaċċja. F'termnini tar-relazzjonijiet UE-Ġeorġja, jifdal ħafna x'isir fil-qasam ta' l-implimentazzjoni tal-PCA. Li

ttejjeb ir-relazzjonijiet mar-Russja u tkattar l-isforzi tagħha mmirati lejn reżoluzzjoni paċifika tal-kunflitti interni tagħha se jkunu fatturi oħra li huma importanti għal Ġeorġja sabiex tibni l-pedamenti tas-sigurtà u l-prosperità tagħha fuq medda ta'żmien fit-tul.

Il-gvern ta' l-Ażerbajġan huwa marbut li jindirizza dawn l-isfidi, li jiżviluppa r-relazzjonijiet tiegħu ma' l-UE u li jintegra b'mod ulterjuri fl-istrutturi Ewropej. Għalhekk il-Kummissjoni hija tal-ħsieb li, filwaqt li jibni fuq l-obbligi tal-Gvern Ġeorġjan, Pjan ta' Azzjoni ENP jista' jintuża b'mod ulterjuri sabiex isaħħaħ aktar ir-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Ġeorġja u sabiex jippromwovi l-implimentazzjoni tar-riformi meħtieġa.

Oġġettivi ta' qofol għal Pjan ta' Azzjoni għandhom jinkludu t-tisħiħ tar-rispett għal-liġi tad-dritt (riforma tal-ġudikatura, aġenziji ta' l-infurzar tal-liġi, sistema tal-ħabs) u l-ħarsien imsaħħaħ tad-drittijiet tal-Bniedem; it-tisħiħ ta' l-istrutturi demokratiċi u l-pluraliżmu (riforma tal-parlament, tisħiħ ta' l-indipendenza tal-mezzi tax-xandir, riforma ta' l-awtogovernanza lokali, riforma elettorali); titjib fil-klima tan-negozju kif ukoll modernizzazzjoni tas-settur pubbliku; riforma tat-taxxa u ta' l-amministrazzjonijiet u leġislazzjoni doganali li taqbel ma' l-istandards internazzjonali u ta' l-UE u taqbid effettiv kontra l-korruzzjoni u l-frodi; proċess trasparenti ta' privatizzazzjoni; progress fit-tnaqqis tal-faqar; żvilupp sostenibbli; ħarsien ta' l-ambjent; progress fir-riżoluzzjoni tal-kunflitti u kooperazzjoni reġjonali rrafforzata. Politika mikroekonomika prudenti teħtieġ li tinżamm sabiex tappoġġa implimentazzjoni effettiva tal-Pjan ta' Azzjoni.

Jekk wieħed jieħu l-kuntest kurrenti politiku, ekonomiku u istituzzjonali, kif deskritt fir-Rapport tal-Pajjiż, bħala punt ta' tluq, Pjan ta' Azzjoni għall-Ġeorġja għandu jipprovdi għal djalogu politiku msaħħaħ; implimentazzjoni ulterjuri tal-PCA sostenn għal riformi ekonomiċi tas-suq li jwassal għal integrazzjoni ekonomika gradwali fis-Suq Inten ta' l-UE; sostenn ulterjuri għar-rijabilitazzjoni taż-żoni ta' kunflitt fil-kuntest ta' soluzzjoni tal-kunflitti; sostenn finanzjarju miżjud inkluż estenzjoni tal-mandat EIB lil Ġeorġja sa mill-2007 u sostenn finanzjarju rrafforzat għal kooperazzjoni reġjonali; kooperazzjoni rrafforzata fil-qasam tal-ġustizzja u l-affarijiet interni li possibilment tinkludi ħolqien ta' djalogu dwar il-kooperazzjoni fuq ftehim dwar il-visa/dħul mill-ġdid; l-intesifikar ta' kooperazzjoni fl-oqsma ta' enerġija, il-komunikazzjoni elettronika u t-trasport, l-ambjent, affarijiet marittimi u sajd u s-setturi tas-saħħa pubblika kif ukoll kooperazzjoni rrafforzata fil-qasam tax-xjenza, teknoloġija u innovazzjoni u tal-kuntatti interpersonali b'mod partikolari fil-qasam ta' edukazzjoni, taħriġ u żgħażagħ; u konsiderazzjoni għandha tingħata, jekk qiegħed isir progress bl-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni, lill-possibilità ta' ftehim ġdid imsaħħaħ li jissostitwixxi l-PCA meta dan jiskadi.

L-Eġittu u l-Libanu

F'Ġunju 2003, il-Kunsilla stieden lill-Kummissjoni, bil-kontributta' l-SG/HR dwar kwistjonijiet relatati mal-kooperazzjoni politika u s-CFSP, sabiex tibda tħejjijiet għal Pjanijiet ta' Azzjoni ma' pajjiżi Mediterranji li kellhom il-Ftehim ta' Assoċjazzjoni tagħhom ma l-UE li ġew irratifikati bil-pajjiżi. Bħala bażi għat-tħejjija tal-Pjanijiet ta' Azzjoni, il-Kummissjoni għalhekk ħejjiet ir-rapporti preżenti fuq l-Eġittu u l-Libanu[6].

Għaż-żewġ pajjiżi, l-implimentazzjoni sħiħa tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni tibqa' l-għan ewlieni tar-relazzjonijiet bilaterali. L-ENP jmur lil hinn minn dan sabiex joffri l-prospett ta'

---

6 Dokumenti tax-xogħol ta' l-impjegati tal-Kummissjoni SEC(2005) 287 u SEC(2005) 289.

relazzjoni li toqrob aktar li tinvolvi grad sinifikanti ta' integrazzjoni ekonomika u kooperazzjoni politika aktar fonda. Abbażi tal-kontenut tar-Rapporti tal-Pajjiż, il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Presidenza u r-Rapreżentattiv Għoli fejn xieraq, se tagħti bidu malajr kemm jista' jkun, għal konsultazzjonijiet formali ma' l-Eġittu u l-Libanu mmirati lejn li jiġu konklużi Pjanijiet ta' Azzjoni bbilanċjati.

Il-prijoritajiet ta' qofol ta' Pjan ta' Azzjoni se jkopru żewġ oqsma wiesgħin: l-ewwel nett, impennji għal azzjonijiet speċifiċi li jirrafforzaw aderenza għal valuri komuni f'oqsma li jinkludu rispett lejn obbligi internazzjonali, demokrazija u l-liġi ta' dritt, inkluż li jinżammu elezzjonijiet demokratiċi, amministrazzjoni tal-ġustizzja u d-drittijiet tal-bniedem u lejn ċerti għanijiet fil-qasam tal-politika barranija u dik tas-sigurtà; it-tieni nett, impennji għal azzjonijiet li se jqarrbu dawn iż-żewġ pajjiżi msieħba lejn l-UE f'numru ta' oqsma ta' prijorità bħal politika ekonomiku u soċjali (inklużi tnaqqis tal-faqar u żvilupp sostenibbli), kummerċ u suq intern (inklużi setturi bħal enerġija, trasport, ambjent, affarijiet marittimi u sajd, soċjeta' ta' informazzjoni, riċerka u innovazzjoni, ġustizzja u affarijiet interni u kuntatti interpersonali.

Prijoritajiet għal azzjoni se jkunu speċifiċi kemm jista' jkun, skond il-kwistjoni involuta, u għalhekk se jikkonstitwixxu punt ta' riferiment (*benchmark*) li jistgħu jiġu mmonitorati u vverifikati. Il-Pjanijiet ta' Azzjoni se jidentifikaw azzjonijiet ta' qofol f'numru limitat ta' oqsma li jeħtieġu li jiġu indirizzati bħala prijorità għolja b'mod partikolari, kif ukoll bħala azzjonijiet ġo firxa usa' ta' oqsma, li jikkorrispondu ma' l-ambitu ta' ftehim bilaterali li qegħdin fis-seħħ. A se tingħata skeda ċara sabiex jiġu indirizzati dawn il-prijoritajiet differenti.

3. KONKLUŻJONI U RAKKOMANDAZZJONIJIET

Ir-rapporti għal pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkażu jindikaw il-ħtieġa għal riforma kontinwa fl-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorġja u għal progress f'numru ta' oqsma li huma ta' qofol. Il-Kummissjoni tqis li l-Pjanijiet ta' Azzjoni għandhom ikunu għodda siewja li biha l-UE tista' ssaħħaħ aktar ir-relazzjonijiet mal-pajjiżi u tinkoraġġixxi b'mod attiv il-bidliet meħtieġa. Għalhekk il-Kummissjoni tirrakkomanda li l-Kunsill japprova l-orjentazzjonijiet ġenerali proposti hawnhekk u jaqbel li għandha tibda ħidma fuq it-tħejjija tal-Pjanijiet ta' Azzjoni għall kull wieħed minn dawn il-pajjiżi, li abbażi tagħha l-Kummissjoni, B'kooperazzjoni mill-qrib mal-Presidenza u r-Rappreżentattiv Għoli fejn xieraq, se tagħmel kuntatt mal-pajjiżi imsieħba kkonċernati. Ħidma fuq dawn il-Pjanijiet ta' Azzjoni se tibda minnufih. Il-Kummissjoni tenfasizza li l-Pjanijiet ta' Azzjoni se jkunu mfassla skond il-ħtiġijiet ta' kull pajjiż u kull pajjiż se jkun ittrattat skond il-merti individwali tiegħu. L-Istati Membri se jinżammu kompletament infurmati dwar l-iżvilupp ta' dawn il-konsultazzjonijiet.

Abbażi tar-Rapporti tal-Pajjiż fuq l-Eġittu u l-Libanu, il-Kummissjoni se tibda tħejji Pjanijiet ta' Azzjoni ma kull wieħed minn daż-żewġ pajjiżi. Huwa rrakkomandat li l-konsultazzjonijiet fuq dawn il-Pjanijiet ta' Azzjoni għandhom jibdew malajr kemm jista' jkun. Bir-riżenja tal-Gvern Lebaniż, u l-elezzjonijiet skedati għal Mejju, l-evoluzzjoni tal-qagħda hemmek se tinfluwenza ż-żmien magħżul tal-konsultazzjonijiet. L-għan huwa l-kisba ta' Pjanijiet ta' Azzjoni bbilanċjati ma kull pajjiż, li jkunu koperti l-istess oqsma ġenerali bħal ma seħħ ma' l-imsieħba ta' qabel *mutatis mutatis* jiġifieri dawk politiċi (inklużi r-rispett lejn obbligi internazzjonali u d-demokrazija u d-dritt tal-liġi) u aspetti ekonomiċi; inklużi żvilupp sostenibbli u aspetti settorali (kwistjoniiet ta' suq intern u dawk relatati mal-kummerċ; ġustizzja u affarijiet interni; kwistjonijiet ta' ambjent; kuntatti interpersonali). L-Istati Membri se jinżammu kompletament informati matul dawn il-konsultazzjonijiet.

Għall-ħames pajjiżi kollha kemm huma, u l-istess mod kif seħħ fil-każ tal-pajjiżi ENP l-oħra, l-Assoċjazzjoni rilevanti jew il-Kunsilli ta' Kooperazzjoni se jkunu mistiedna li jħaddnu l-Pjanijiet ta’ Azzjoni, ladarba dawn jiġu adottati. Il-Pjanijiet ta’ Azzjoni għandhom ikollhom tul ta’ tliet sa ħames snin u monitoraġġ u implimentazzjoni tal-Pjanijiet ta’ Azzjoni se jseħħu fi ħdan l-istituzzjonijiet ta’ l-Assoċjazzjoni rilevanti jew il-Ftehim ta’ Kooperazzjoni. Abbażi tal-verifiki tagħha tar-riżultati ta’ dan il-proċess ta’ monitoraġġ u ta’ informazzjoni pprovduta mill-imsieħba, il-Kummissjoni, bil-kontribut tar-Rappreżentattiv Għoli dwar kwistjonijiet relatati ma kooperazzjoni politika u s-CFSP (Politika Estera u Sigurtà Komuni), se tippreżenta analiżi ta’ nofs it-terminu dwar il-progress miksub fi ħdan sentejn u analiżi ulterjuri fi żmien tliet snin ta’ l-approvazzjoni formali ta’ kull Pjan ta’ Azzjoni.